

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ

शक्ति उत्थान आश्रम लखीसराय

विषय संस्कृत दिनांक 11-07-2021

वर्ग अष्टम शिक्षक -राजेश कुमार पाण्डेय

एन० सी० ई० आर० टी० पर आधारित

शब्दकोश (Dictionary)

प्रसीदतु	प्रसन्न हो	Be happy	समुदाचारः	समुचित व्यवहार	Good behaviour
उत्थास्यति	उठकर खड़ा होगा	Will get up	स्खलति	फिसल जाता है	Slips
कुशलिनः	कुशलता युक्त	All is well	दण्डेन	दंड से	With punishment
उपविश्यताम्	बैठें	Sit down	रिपून्	शत्रुओं को	To enemies
अनुभूतम्	अनुभव किया	Felt	दीयते	दिया जाता है	Is given
प्रहरेत्	प्रहार करे	If attacks	श्रेयान्	कल्याणकारी	Benevolent
पौरुषेण	बल से	With strength	यवनिका	पर्दा	Curtain
नई धातुएँ					
उप+विश्	बैठना	To sit	वि+ज्ञा	बताना	To know
उत्+स्था	उठना	To stand up	स्खल्	फिसलना	To slip
प्र+हृ	वार करना	To attack	प्र+विश्	अंदर आना	To enter
सन्धि-विच्छेद					
पुरुषोत्तमः	= पुरुष+उत्तमः		प्रसन्नोऽस्मि	= प्रसन्नः+अस्मि	
महद्दुःखम्	= महत्+दुःखम्		देवात्मजाः	= देव+आत्मजाः	
प्रत्यययुक्त शब्द					
दण्डनीयः	= दण्ड+अनीयर्		अनुभूतम्	= अनु+भू+क्त	
विस्मृतः	= वि+स्मृ+क्त		जित्वा	= जि+क्त्वा	

अभ्यासाः (Exercises)

1. प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

दिए गए विकल्पों से उचित उत्तर चुनिए-

Choose the correct answer from the given options.

(i) दूतरूपेण कः आगतः?

(क) कंसः

☐

(ख) अर्जुनः

☐

(ग) केशवः

☐

(ii) पाठे 'गान्धारीपुत्र' इति सम्बोधनं कस्मै प्रयुक्तम्?

(क) दुर्योधनाय

☐

(ख) श्रीकृष्णाय

☐

(ग) कर्णाय

☐

(iii) पाण्डवाः किं याचन्ते स्म?

(क) दयाम्

☐

(ख) राज्यम्

☐

(ग) दानम्

☐

(iv) पाण्डवाः केषाम् आत्मजाः आसन्?

(क) मानवानाम्

☐

(ख) दनुजानाम्

☐

(ग) देवानाम्

☐

(v) कैः सह सम्बन्धः श्रेयान्?

(क) देवताभिः

☐

(ख) पितृभिः

☐

(ग) बन्धुभिः

☐

